

Stan nieczynny

Czy miesiące stanu nieczynnego są liczone jako miesiące pracy do emerytury?

Zgodnie z art. 20 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. - Karta Nauczyciela (Dz. U. z 2006 r. Nr 97, poz. 674 z późn. zm.) - dalej KN, dyrektor szkoły ma prawo rozwiązać stosunek pracy nauczyciela w przypadku częściowej likwidacji szkoły, zmian organizacyjnych powodujących zmniejszenie liczby oddziałów w szkole lub zmiany planu nauczania, uniemożliwiających dalsze zatrudnianie nauczyciela w pełnym wymiarze zajęć. Rozwiązanie dokonywane jest na koniec roku szkolnego, za uprzednim trzymiesięcznym okresem wypowiedzenia (art. 20 ust. 3 KN). Wypowiedzenie jest bezskuteczne w przypadku złożenia przez nauczyciela w ciągu 30 dni pisemnego wniosku o przeniesienie w stan nieczynny. Złożenie takiego wniosku skutkuje tym, iż stosunek pracy nauczyciela ustaje nie z końcem sierpnia danego roku, a z końcem lutego roku następnego. Przez ten okres nie świadcząc pracy nauczyciel otrzymuje wynagrodzenie zasadnicze oraz dodatki socjalne – wiejski i mieszkaniowy (art. 20 ust. 5c i 6 KN).

Tak więc za okres, w którym nauczyciel przebywa w stanie nieczynnym przysługuje nauczycielowi wynagrodzenie. W związku z tym jest to okres ubezpieczenia i zgodnie z art. 6 ustawy z dnia 17 XII 1998 r. o emeryturach i rentach z FUS (Dz. U. z 2009 r. Nr 153, poz. 1227, z późn. zm.) zalicza się do okresu składkowego.

Natomiast zgodnie z art. 32 ustawy przy ustalaniu okresu zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze nie uwzględnia się okresów, w których na mocy szczególnych przepisów pracownik został zwolniony ze świadczenia pracy, z wyjątkiem okresu urlopu wypoczynkowego.

Biorąc powyższe pod uwagę należy uznać, że okres stanu nieczynnego zalicza się do stażu pracy, natomiast nie można go zaliczyć do okresu pracy w szczególnym charakterze, ponieważ nauczyciel w tym czasie nie świadczy pracy

Czy będąc w stanie nieczynnym można występować o emeryturę?

Przejście nauczyciela w stan nieczynny oznacza, że nauczyciel - wciąż pozostając w stosunku pracy - zostaje zwolniony z obowiązku wykonywania pracy. Po upływie 6 miesięcy pozostawania w stanie nieczynnym stosunek pracy nauczyciela wygasa.

W okresie stanu nieczynnego stosunek pracy nauczyciela wciąż trwa. Wobec tego nauczyciel może złożyć wniosek o rozwiązanie stosunku pracy na mocy porozumienia stron z uwagi na przejście na emeryturę. Rozwiązanie stosunku pracy na mocy porozumienia stron może zostać dokonane w każdym terminie, który strony (pracodawca i pracownik) uzgodnią między sobą. Nie ma przeszkód, by rozwiązanie stosunku pracy w tym trybie nastąpiło w czasie przebywania nauczyciela w stanie nieczynnym. Warto w tym miejscu przywołać wyrok Sądu Najwyższego z dnia 30 sierpnia 2001 r. (II UKN 525/00), w którym Sąd ten stwierdza, że *"Rozwiązanie stosunku pracy z mianowanym nauczycielem na jego wniosek, stanowiące przesłankę nabycia prawa do emerytury na podstawie art. 88 ust. 1 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. - Karta Nauczyciela, może nastąpić w każdym uzgodnionym terminie, a nie tylko z końcem roku szkolnego, po uprzednim trzymiesięcznym okresie wypowiedzenia."*

Czy po ustaniu stanu nieczynnego, jeśli nie ma pracy otrzymuje się odprawę w wysokości 6 miesięcy dla nauczyciela zatrudnionego na podstawie mianowania niezależną od wypłat comiesięcznych w czasie stanu nieczynnego (6 miesięcy)?

W przypadku nauczyciela przeniesionego w stan nieczynny z upływem sześciomiesięcznego okresu pozostawania w stanie nieczynnym stosunek pracy wygasa. Odprawa pieniężna (m.in. 6 miesięczna dla nauczyciela zatrudnionego na podstawie mianowania) przysługuje nauczycielom, którzy nie skorzystali w okresie wypowiedzenia z możliwości złożenia wniosku o przeniesienie w stan nieczynny i ich stosunek pracy został rozwiązany. Natomiast nauczyciel przeniesiony w stan nieczynny zachowuje prawo do comiesięcznego wynagrodzenia zasadniczego oraz prawo do innych świadczeń pracowniczych, w tym dodatków socjalnych, do czasu wygaśnięcia stosunku pracy. Tak więc nauczycielowi zatrudnionemu na podstawie mianowania przeniesionemu w stan nieczynny nie przysługuje sześciomiesięczna odprawa pieniężna ponieważ w okresie pozostawania w stanie nieczynnym ma on prawo do pobierania wynagrodzenia.

Dariusz Skrzyński
www.eduprawnik.pl